

ชื่อเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้รายงาน : นางสาวณิชกร เทศกุล

ปีการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้ มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของครูผู้สอน และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3.1) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ฯ ที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3.2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3.3) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา 3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังจากสิ้นสุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 38 คน ได้มาโดยวิธีการ สุ่มแบบกลุ่ม (cluster Random Sampling) ในภาคเรียน 1 ปีการศึกษา 2565 ที่กำลังเรียนวิชาพื้นฐาน รายวิชาสุขศึกษา3 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STADฯ ที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการ

คิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสุขศึกษา3 รหัสวิชา พ22101 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 3) แบบวัดความสามารถการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบวัดความพึงพอใจสำหรับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD^๓ ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเสริมสร้างการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5) แบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้^๓ ที่พัฒนาตามขั้นตอน 6) แบบรับรองรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD^๓ ของผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยผู้ศึกษาค้นคว้านำข้อมูลที่ได้ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้วิธีของโรวินลลี (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (R.H.Hambleton) หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) โดยหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของโลเวทท์ (Lovett) หาคุณภาพของแบบสอบถาม หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค Cronbach) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้บนเว็บ โดยใช้วิธีของกูดแมน,เพลคเทอร์ และ ชไนเตอร์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของครูผู้สอน และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเสริมสร้างการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของครูผู้สอน โดยทำการสอบถามจากครูผู้สอนสุศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 5 คน พบว่า

ผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17

ผู้สอนมีความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31

มีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.320-0.552 ซึ่งครู มีความต้องการจำเป็น ในเรื่อง มีการวัดและการประเมินผล มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.552$) รองลงมา เครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมินผลมีความเหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.533$) และ เนื้อหาที่มีความทันสมัยเหมาะกับการ นำไปใช้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.519$)

1.2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีดังนี้

1.2.1 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาแนวคิด จาก หน่วยงาน องค์การ นักวิชาการ ดังนี้ ทิศนา ขัมมณี (2560 : 222), Vishwanath (2006 : 115 - 116), Joyce, B. and M. Weil (2011 : 159-388), Kemp (1985 : 18), June (1982 : 1-2), Arends (1997 : 213), Anderson (1997 : 18), Joyce and Calhoun (2004 : 42) ซึ่งสังเคราะห์ องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วย 1) หลักการแนวคิด ทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4) ระบบสังคม 5) หลักการตอบสนอง และ 6) ระบบสนับสนุน

1.2.2 องค์ประกอบขององค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD มี 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นเตรียมการ ครูชี้แจงกระบวนการเรียนรู้และแบ่งผู้เรียนออกเป็น กลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 4 คน โดยลดความสามารถและเพศ 2) ขั้นเสนอบทเรียน ครูสอนความรู้ใหม่ด้วย เทคนิควิธีการที่หลากหลาย พร้อมทั้ง แนะนำแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า และมอบหมาย งานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม 3) ขั้นศึกษากลุ่มย่อย นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียนรู้ร่วมกันตามบทบาทและ หน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเสริมแรงและสนับสนุนกันในการ เรียนรู้ 4) ขั้นพัฒนาทักษะ เป็นการตรวจสอบนักเรียนว่าในการทำกิจกรรมกลุ่มนั้น มีผลการปฏิบัติ เป็นอย่างไร อาจตรวจสอบในลักษณะการทดสอบ การแข่งขันทางวิชาการ การนำเสนอผลงานของ กลุ่ม เป็นต้น 5) ขั้นสรุปบทเรียนและตัดสินผลงานกลุ่ม ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และ อภิปรายในประเด็นที่เป็นปัญหา และแจ้งผลการทำงานของกลุ่ม

1.2.3 องค์ประกอบของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยมีกิจกรรมเพื่อฝึกการคิด อย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของ วัตสัน และเกลเซอร์ (Watson and Glaser. 1964) ซึ่งมี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการอนุมาน 2) ความสามารถในการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น 3) ความสามารถในการนิรนัย 4) ความสามารถในการตีความ 5) ความสามารถในการประเมินข้อโต้แย้ง

2. ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ประเมินความเหมาะสม ของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อ เสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 81.45/80.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3.2 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มี0.6488 ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 64.88

3.3 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6775 ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพิ่มขึ้นร้อยละ 67.75

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบชุดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รายวิชาสุขศึกษา3 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังจากสิ้นสุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด